

NOTE: (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate full marks

Question 1A). Explain the following concepts (any five):- 15

a) Legal rights for women	e) United Nations and Human Rights
b) Scheduled Tribes	f) Science in the Classical Age
c) Psychological effects of disaster	g) Oral presentation benefits
d) Science and superstition	h) Leadership skills

OR

B) Write detailed information on the project you presented under Foundation Studies?

Question 2A) Write the functions of the National Commission for Scheduled Castes? 15

OR

B) Explain the objectives of Domestic Violence Act-2005?

Question 3 A) Write the causes and effects of environmental degradation? 15

OR

B) Write the effects of pollution on humans?

Question 4A) Explain the difference between science and technology? 15

OR

B) Explain the nature of science and principles?

Question 5 A) Discuss the barriers to effective communication? 15

OR

B) State the advantages and disadvantages of oral communication?

(मराठी रूपांतर)

सूचना .: (1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(2) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात

- प्रश्न 1अ) . खालील संकल्पना स्पष्ट करा (कोणत्याही पाच):- 15
अ) महिलांसाठी कायदेशीर हक्क	इ)संयुक्त राष्ट्रसंघ व मानवी हक्क
ब)अनुसूचित जमाती	ई)शास्त्रीय युगातील विज्ञान
क)आपत्तीचे मानसिक परिणाम	उ)तोंडी संज्ञापन फायदे
उ)तोंडी संज्ञापन फायदे	ऊ)नेतृत्व कौशल्य

किंवा

- ब) पायाभूत अभ्यास अंतर्गत तुम्ही सादर केलेल्या प्रकल्पावर तपशीलवार माहिती लिहा? 15

- प्रश्न 2 अ) प्रदूषणाचे मानवावर होणारे परिणाम लिहा ?

किंवा

- ब) पर्यावरण अवनतीची कारणे व परिणाम लिहा ?

- प्रश्न 3अ) विज्ञान व तंत्रज्ञान यामधील फरक स्पष्ट करा ? 15

किंवा

- ब) विज्ञानाचे स्वरूप सांगून तत्वे स्पष्ट करा.

- प्रश्न 4 अ) अनुसूचित जातीसाठीच्या राष्ट्रीय आयोगाची कार्ये लिहा ? 15

किंवा

- ब) कौटुंबिक हिंसाचार कायदा -२००५ ची उद्दिष्टे स्पष्ट करा ?

- प्रश्न 5 अ) प्रभावी संज्ञापनातील अडथळ्या विषयी चर्चा करा ? 15

किंवा

- ब) मौखिक संवादाचे फायदे आणि तोटे सांगा.